



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. lokakuuta 2022
(OR. en)

13994/22

CLIMA 540
ENV 1062
ONU 126
DEVGEN 195
ECOFIN 1088
ENER 535
FORETS 105
MAR 196
AVIATION 262

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 24. lokakuuta 2022

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 13735/1/22 REV 1

Asia: Ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten 27. konferenssin valmistelutoimet (Sharm el-Sheikh, Egypti, 6.–18. marraskuuta 2022)
– Neuvoston päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3903. istunnossaan 24. lokakuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät edellä mainitusta aiheesta.

**Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC)
osapuolten 27. konferenssin valmistelutoimet
(Sharm el-Sheikh, 6.–18. marraskuuta 2022)**

– Neuvoston päätelmät –

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

ILMASTOTOIMIEN KIIREELLISYYS

1. **ILMAISEE SYVÄN HUOLENSA** siitä, että helleaaltojen, maastopalojen ja tulvien kaltaisia äärimmäisiä sääilmiöitä esiintyy yhä voimakkaampina ja useammin kaikkialla maailmassa, ja **KOROSTAA**, että on äärimmäisen kiireellisesti tehostettava maailmanlaajuisia toimia ilmastohätätilan ratkaisemiseksi, koska se uhkaa suoraan ihmiskunnan, ekosysteemien ja luonnon monimuotoisuuden olemassaoloa yhtäkään maata tai aluetta säästämättä. **KOROSTAA** mahdollisuuksia, joita kunnianhimoiset ilmastotoimet tarjoavat paitsi maapallolle ja maailmantaloudelle myös ihmisille paremman elintason, terveyden, ihmisarvoisten työpaikkojen, kestävien elintarvikejärjestelmien ja kohtuullisten energian hintojen muodossa. **KOROSTAA**, että on tärkeää varmistaa oikeudenmukainen siirtymä kohti ilmastokestäviä talouksia ja yhteiskuntia ketään ei jätetä -periaatteen mukaisesti.
2. **TUOMITSEE** ehdottoman jyrkästi Venäjän federaation Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan, joka rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta, aiheuttaa valtavia ihmishenkien menetyksiä ja terveyshaittoja myös siviileille sekä välitöntä vahinkoa luonnolle, heikentää ympäristön tilaa pitkäaikaisesti, vaarantaa ydinturvallisuuden sekä viivästyttää kipeästi kaivattuja ilmastonmuutostoimia. **PAINOTTAA**, että tämä sota paitsi heikentää koko maailman turvallisuutta ja vakautta myös aiheuttaa energia- ja ruokaturvalle vakavia toissijaisia vaikutuksia, mistä syystä kansainvälisen yhteisön on toteutettava kiireellisiä ja määrätietoisia toimia.

3. ARVOSTAA suuresti hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) tekemää työtä ja kaikkien kolmen työryhmän IPCC:n kuudenteen arviointiraporttiin antamia panoksia.¹ TOISTAA työryhmän I kuudennessa arviointiraportissa esittämät keskeiset havainnot, joiden mukaan tulevan ilmastonmuutoksen laajuus riippuu tulevista päästöistä ja ilmaston lämpeneminen voidaan rajoittaa 1,5 celsiusasteeseen vain, jos ryhdytään välittömästi vähentämään maailmanlaajuisia kasvihuonekaasupäästöjä voimakkaasti ja pysyvästi seuraavien vuosikymmenten aikana, jotta ne saadaan nollattua vuoden 2050 tienoilla. MUISTUTTAA, että ilmastonmuutoksen hillinnän maailmanlaajuista tavoitetasoa on kiireellisesti ja välittömästi nostettava parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon pohjalta, jotta maailmanlaajuiset kasvihuonekaasupäästöt voidaan puolittaa vuoden 2019 tasosta vuoteen 2030 mennessä. PANEE huolestuneena MERKILLE Maailman ilmatieteellisen järjestön (WMO) viimeisimmän maailmanlaajuisen ilmastoraportin (The State of the Global Climate 2021) tulokset, joiden mukaan keskeiset ilmastoindikaattorit, kuten maapallon lämpötila, kasvihuonekaasupitoisuudet ja merten lämpösisältö, ovat edelleen nousussa, eikä merkkejä helpotuksesta ole näkyvissä.
4. PALAUTTAA MIELEEN työryhmän II kuudennessa arviointiraportissa esittämät keskeiset havainnot, joiden mukaan i) ilmastonmuutos vaikuttaa jo nyt laajalti koko maailmaan vaarantaen ihmishenkiä ja toimeentulon erityisesti kaikkein haavoittuvimpien osalta (ilmastonmuutos vaikuttaa jo yli puoleen maailman väestöstä ja enimmäkseen haavoittuviin ekosysteemeihin), ii) sopeutumistoimet ovat vähentäneet joitakin ilmastonmuutokseen liittyviä haavoittuvuuksia, mutta osa sopeutumisrajoista on jo saavutettu tai saavutetaan väistämättä lähitulevaisuudessa ja iii) sopeutumisen on edettävä nykyisistä vaiheittaisista mukautuksista suunniteltuihin ja järjestelmällisiin toimintatapoihin, joilla puututaan moniin ilmastonmuutosriskeihin yhdessä muiden kuin ilmastotekijöiden kanssa.
5. PAINOTTAA työryhmän III kuudennessa arviointiraportissa esittämiä havaintoja, jotka osoittavat, että maailmanlaajuiset kasvihuonekaasupäästöt voidaan kaikilla aloilla vähintään puolittaa vuoteen 2030 mennessä. KOROSTAA, että ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen tähtäävät toimenpiteet tarjoavat taloudellisia ja yhteiskunnallisia mahdollisuuksia ja hyötyjä kaikille maille. Investoinnit innovointiin ja vihreisiin työpaikkoihin ovat edellytys oikeudenmukaiselle ja tasapuoliselle siirtymiselle uuteen vihreään talousmalliin.

¹ <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

6. PANEE MERKILLE kansalaisyhteiskunnan, erityisesti nuorten, voimakkaat vaatimukset kunnianhimoisemmista ilmastotoimista, joissa otetaan huomioon sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus, sekä tarpeen toteuttaa yhteiskunnallisesti hyödyllinen ekologinen siirtymä, jossa otetaan huomioon kansalaisten tarpeet; KOROSTAA tässä yhteydessä kansalaisten osallistumisen ja aktiivisen sitoutumisen sekä tiedonsaannin merkitystä ilmastotoimien suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.

TOIMIEN JA TUEN TEHOSTAMINEN JA TAVOITETASON NOSTAMINEN

7. MUISTUTTAA COP27-kokouksen edellä, että kansainvälinen sitoutuminen vahvan sääntöpohjaisen monenvälisyyden muodossa on ratkaisevan tärkeää myönteisten tulosten saavuttamiseksi ilmastomuutoksen torjunnassa.
8. TOTEAA, että osapuolten olisi ilmastomuutostoimissaan kunnioitettava ja edistettävä ihmisoikeusvelvoitteitaan, oikeutta terveyteen, oikeutta puhtaaseen, terveelliseen ja kestäväan ympäristöön, alkuperäiskansojen oikeuksia alkuperäiskansojen oikeuksista annetun YK:n julistuksen mukaisesti, paikallisyhteisöjen, siirtolaisten, lasten, vammaisten henkilöiden ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, naisten voimaannuttamista ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta sekä otettava ne huomioon. TOISTAA, että EU on edelleen sitoutunut näihin arvoihin.
9. KOROSTAA, että kansallisesti määritellyt panokset ja niiden ajantasaistukset, myös ne, jotka ilmoitettiin ennen COP26:tta, sen aikana ja sen jälkeen, eivät yleisesti ottaen ole riittäviä. MUISTUTTAA, että kaikkia osapuolia on pyydetty tarpeen mukaan tarkastelemaan uudelleen ja vahvistamaan vuoden 2022 loppuun mennessä vuoden 2030 tavoitteitaan kansallisesti määritellyissä panoksissaan, jotta ne vastaavat Pariisin sopimuksen lämpötilatavoitetta. KEHOTTA sen vuoksi kaikkia osapuolia esittämään kunnianhimoisia tavoitteita ja toimintapolitiikkoja ja VETOAA erityisesti suuriin talouksiin, että ne tarkastelisivat uudelleen ja tehostaisivat kansallisesti määriteltyjä panoksiaan hyvissä ajoin ennen COP27-kokousta ja esittäisivät tai saattaisivat ajan tasalle kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäävät pitkän aikavälin kehitysstrategiansa (LT-LEDS-strategiat) ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä. PAINOTTAA erittäin huolestuneena, että maailmanlaajuisia tavoitetasoa on nostettava huomattavasti, jotta 1,5 celsiusasteen tavoite voidaan saavuttaa Pariisin sopimuksen mukaisesti.

10. KOROSTAA, että sekä tavoitetaso että toimet ovat olennaisia tällä kriittisellä vuosikymmenellä, jotta voidaan varmistaa Pariisin sopimuksen täytäntöönpanon uskottavuus ja saavuttaa ilmastonutraalius kestäväällä tavalla, ja KANNUSTAA kaikkia osapuolia tukemaan kansallisesti määriteltyjä panoksiaan vankoilta ja luotettavilla sisäpoliittisilla toimintakehyksillä ja toimilla, mukaan lukien asianmukaiset seuranta-, raportointi- ja arviointijärjestelmät. PAINOTTAA, että kaikkien osapuolten ja erityisesti suurimpien päästöjen aiheuttajien on nostettava lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitetasoaan ja tehostettava ilmastotoimia, myös hiilen kotimaisen hinnoittelun avulla.
11. PALAUTTAA MIELEEN, että kesäkuussa 2022 neuvosto vahvisti kantansa 55-valmiuspaketin keskeisistä osista², joiden avulla Euroopan unioni voi panna kansallisesti määritellyt panoksensa täytäntöön ja vähentää kasvihuonekaasujen nettopäästöjään vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä sekä saavuttaa ilmastonutraaliuden viimeistään vuonna 2050 ja pyrkiä saavuttamaan negatiiviset päästöt sen jälkeen. PANEE MERKILLE tähänastisen edistymisen ilmastopaketin hyväksymiseen tähtäävässä lainsäädäntöprosessissa ja tavoitteen saattaa keskeisiä osia koskevat neuvottelut päätökseen vuoden 2022 loppuun mennessä tasapainoisella tavalla. ON VALMIS mahdollisimman pian näiden neuvottelujen päättymisen jälkeen saattamaan ajan tasalle, jos tarpeen, EU:n ja sen jäsenvaltioiden kansallisesti määritellyt panokset Glasgow'n ilmastopaketin 29 kohdan mukaisesti sen huomioon ottamiseksi, miten 55-valmiuspaketin keskeisten osien lopullisilla tuloksilla pannaan täytäntöön EU:n yleistavoite, josta sovittiin Eurooppa-neuvostossa joulukuussa 2020.
12. KOROSTAA EU:n sitoumusta ja pyrkimyksiä edistää energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa, jotta se voi vähentää sekä fossiilisten polttoaineiden kulutustaan että riippuvuuttaan tällaisten polttoaineiden tuonnista Venäjän federaatiosta, myös REPowerEU-suunnitelman yhteydessä keskusteltujen toimenpidetyyppien avulla. Tarkoituksena on myös lopettaa EU:n riippuvuus Venäjältä tuotavasta kaasusta ja kieltää öljyn tuonti Venäjältä vuoden 2022 loppuun mennessä siten, että vältetään samalla uusien fossiilisiin polttoaineisiin liittyvien lukkiutumisasiikutuksien luominen, sekä nopeuttaa edelleen vihreää energiakäännettä EU:ssa ja tukea EU:n pyrkimyksiä päästä ilmastotavoitteisiinsa.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0550>

13. PALAUTTAA MIELEEN EU:n jäsenvaltioiden jatkuvat, työmarkkinaosapuolten kanssa sovitut sitoumukset, jotka koskevat luopumista asteittain nykyisen laajuudesta hiilen käytöstä, teottomien fossiilisten polttoaineiden tukien lopettamista energiakäanteiden³ vauhdittamiseksi, Glasgow'n ilmastositoumuksen toteuttamista siten, että se hyödyttää työntekijöitä ja yhteisöjä, sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteita, mukaan lukien tavoite 7, jolla varmistetaan kohtuuhintaisen, luotettavan, kestävä ja nykyaikaisen energian saatavuus kaikille vuoteen 2030 mennessä, ja KEHOTTAA kaikkia osapuolia tekemään samoin. TOTEAA, että oikeudenmukaisen energiasiirtymän kumppanuudet ovat tärkeitä välineitä Pariisin sopimuksen täytäntöönpanossa, sillä ne auttavat keskeisiä kumppanimaita nostamaan ilmastotavoitteitaan ja etenemään 1,5 celsiusasteen kanssa yhteensopivalla kehityspolulla avunantajien koordinoitun lähestymistavan avulla. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI G7-maiden johtajien sitoumukseen lopettaa uusi suora julkinen tuki nykyisen laajuuselle kansainväliselle fossiilisten polttoaineiden energia-alalle vuoden 2022 loppuun mennessä, lukuun ottamatta kunkin maan selkeästi määrittelemiä rajattuja olosuhteita, jotka ovat yhdenmukaisia 1,5 celsiusasteen lämpenemisrajan ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa, ja KEHOTTAA kaikkia maita tekemään vastaavia sitoumuksia.
14. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI ehdotukseen luonnon ennallistamista koskevaksi EU:n lainsäädännöksi, jolla pyritään edistämään EU:n ilmastotavoitteita ja luonnon monimuotoisuutta koskevia tavoitteita vuosiksi 2030 ja 2050 ennallistamalla ja parantamalla ekosysteemejä, jotta niissä saavutettaisiin hyvä ekologinen tila, sekä ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista, erityisesti edistämällä ekosysteemien uudistumista EU:ssa.
15. PANEE LISÄKSI TYYTYVÄISENÄ MERKILLE EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistuksen, jolla valmistellaan sekä maa- että metsätalouteen sovellettavaa pitkän aikavälin kestävä lähestymistapaa, jonka avulla pyritään varmistamaan maailmanlaajuinen ja EU:n ruokaturva ja lisäämään YMP:n osuutta ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa. Tämä olisi saavutettava vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä, tehostamalla hiilen sitomista, edistämällä kestävä energiaa sekä luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa, suojelemalla luonnon monimuotoisuutta ja ennallistamalla ekosysteemipalveluja. KOROSTAA, että monimuotoinen terve maaperä on edellytys, jotta voidaan puuttua aikamme maailmanlaajuisiin haasteisiin, joita ovat erityisesti riittävän, ravitsevan ja turvallisen ruoan tuotanto, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen hillintä sekä luontokadon pysäyttäminen ja sen kehityssuunnan kääntäminen.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6120-2022-INIT/fi/pdf>

16. PALAUTTAA MIELEEN 21. helmikuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät EU:n ilmastodiplomatiasta⁴ ja KOROSTAA, että ilmastonmuutos on uhka ihmiskunnalle, myös ihmisoikeuksien toteutumiselle, sekä kansainväliselle vakaudelle ja turvallisuudelle, ja sillä on vakavia kielteisiä vaikutuksia koko kansainväliselle yhteisölle. MUISTUTTAA tässä yhteydessä, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on tärkeää toteuttaa vahvoja koordinoituja toimia harjoittamalla aktiivista eurooppalaista ilmasto- ja energiadiplomatiata ja panemalla täytäntöön myös Glasgow'n tuloksiin perustuvia erilaisia alakohtaisia ja alueellisia aloitteita ja vaatimuksia, joissa voitaisiin hyödyntää EU:n ulkoisia alueellisia tukivälineitä.
17. KOROSTAA, että kaikkien maiden on tehostettava sopeutumistoimia ja samalla kiireellisesti vähennettävä päästöjä. Tämä on ainoa tapa pitää sopeutumistarve hallittavissa olevissa rajoissa. TOTEAA, että ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin on tarpeen sopeutua entistä enemmän, ja on tyytyväinen mahdollisuuteen jakaa kokemuksia ja saada oppia kumppaneilta toimimalleista, joiden avulla parannetaan kykyä selviytyä ilmastonmuutoksen vaikutuksista. KATSOO, että kaikkien osapuolten on yhä tärkeämpää parantaa sopeutumiskykyään, kehittää ilmastokestävyyttään ja vähentää haavoittuvuuttaan ilmastonmuutokselle. TIEDOSTAA vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden erityistarpeet ja erityisolosuhteet, sillä ne ovat erityisen haavoittuvia ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten suhteen – joidenkin tällaisten maiden ja valtioiden koko olemassaolo on uhattuna. PANEE MERKILLE syyskuussa 2022 järjestetyssä kestävänsä maisemasuunnittelun kokouksessa hyväksytyin Prahan vetoituksen⁵ sopeutumissuositukset.
18. KOROSTAA kokonaisvaltaisten, osallistavien ja tehokkaasti toteutettujen kansallisten sopeutumisstrategioiden ja -suunnitelmien keskeistä roolia ja PAINOTTAA, että kehittyville maille on annettava lisää tukea, jotta ne voivat kehittää ja toteuttaa näitä strategioita ja suunnitelmia ja niistä tiedottamista sekä seurata ja arvioida sopeutumistoimien edistymistä.

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6120-2022-INIT/fi/pdf>

⁵ [https://www.mzp.cz/C125750E003B698B/cz/news_20220926_prague_appeal_climate_change_and_biodiversity_loss_must_be_tackled_together/\\$FILE/The%20Prague%20Appeal%20-%20final.pdf](https://www.mzp.cz/C125750E003B698B/cz/news_20220926_prague_appeal_climate_change_and_biodiversity_loss_must_be_tackled_together/$FILE/The%20Prague%20Appeal%20-%20final.pdf)

19. KOROSTAA EU:n sopeutumisstrategiaan sisältyvää sopeutumisen kansainvälistä ulottuvuutta. Tässä strategiassa painotetaan tukea, jota EU antaa ilmastokestävyydelle ja ilmastomuutokseen varautumiselle kansainvälisellä tasolla, muun muassa lisäämällä kansainvälisiä taloudellisia resursseja, suunnittelemalla toimintalinjoja ja kannustimia ilmastokestävien investointien edistämiseksi, myös luontoon perustuvien ratkaisujen yhteydessä, kohdentamalla tukea kumppanimaille ja hyödyntämällä äskettäin perustettua ilmastomuutokseen sopeutumista koskevaa EU:n missiota, joka voisi innoittaa vastaavia toimia muissa maissa.
20. TOISTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot tukevat kumppanimaita näiden ilmastoriskien arviointiin, hallintaan ja vähentämiseen liittyvän sopeutumiskyvyn parantamiseksi esimerkiksi tehostamalla seuranta-, raportointi- ja arviointijärjestelmiä, myös lisäämällä helposti saatavilla olevan, yhteentoimivan ja luotettavan ympäristödatan parissa tehtävää työtä, ja datavetoisia digitaalisia ratkaisuja, mukaan lukien varhaisvaroitusjärjestelmä, sekä edistämällä sosiaalista suojelua, vakuutusmekanismeja ja muita rahoitusmekanismeja, jotka liittyvät ilmastoriskien hallintaan, mukaan lukien katastrofiriskien hallinta. Näillä toimilla pyritään lisäämään haavoittuvassa asemassa olevien maiden ja yhteisöjen valmiuksia vahvistaa ilmastokestävyyttään hallitsemalla ja vähentämällä menetysten[...] ja vahinkojen[...] riskiä.
21. KOROSTAA, että ilmastomuutoksella – vaarojen, altistumisen ja haavoittuvuuden kautta – on vaikutuksia ja riskejä, jotka saattavat johtaa taloudellisiin ja muihin kuin taloudellisiin menetyksiin ja vahinkoihin kaikissa maissa. KOROSTAA, että kokonaisvaltainen ilmastoriskien hallinta on keskeisen tärkeää, jotta voidaan kehittää maiden sekä haavoittuvien väestöryhmien ja yhteisöjen pitkän aikavälin kykyä selviytyä menetyksistä ja vahingoista. TOTEAA, että haavoittuvia maita, väestöryhmiä sekä muita haavoittuvia ryhmiä tukevia toimia on edelleen lisättävä. KOROSTAA yksityisten ja julkisten lähteiden roolia tarjottaessa tehostettua tukea, jotta voidaan ehkäistä, minimoida ja korjata ilmastomuutoksen haittavaikutuksiin liittyviä menetyksiä ja vahinkoja.

22. TOISTAA, että kaikkien rahoitusvirtojen sovittaminen vähän kasvihuonekaasupäästöjä tuottavaan ja ilmastokestävään kehitykseen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan edistää Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa kokonaisuutena ja siirtymistä ilmastoneutraaliin, ilmastonmuutokseen sopeutuvaan ja ilmastokestävään maailmantalouteen ja yhteiskuntaan. KOROSTAA, että erityisen osion varaaminen COP27-kokouksessa käytävälle keskustelulle Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdasta antaa osapuolille, yksityiselle sektorille ja muille sidosryhmille mahdollisuuden keskustella siitä, miten ne ymmärtävät tavoitteen, jonka mukaan rahoitusvirrat sovitetaan vähän kasvihuonekaasupäästöjä tuottavaan ja ilmastokestävään kehitykseen, ja miten se saavutetaan, niin että maat voivat saavuttaa ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista koskevat tavoitteensa ja muut kestävän kehityksen tavoitteet. KOROSTAA, että Pariisin sopimuksen mukaan taloudellisten resurssien käyttöönotto edellyttää maailmanlaajuisia toimia, ja KEHOTTAÄ kaikkia maita lisäämään toimiaan rahoituksen hankkimiseksi kaikista lähteistä, jotta voidaan tukea ilmastotoimia ja ottaa ilmastoasiat huomioon kaikissa rahoitusvirroissa. PAINOTTAA tässä yhteydessä tarvetta edistää kestävää rahoitusta ja kestäviä investointeja, joilla pyritään saamaan aikaan synergioita ilmastotavoitteiden, luonnon monimuotoisuutta koskevien ja muiden ympäristötavoitteiden välillä, TOISTAA, että avoin raportointi on tärkeää, ja KOROSTAA, että kaikkialla maailmassa on yhä enemmän ilmastopoliittisia aloitteita, joiden tarkoituksena on saada käyttöön rahoitusalan pääomaa ja yksityistä pääomaa siellä, missä sitä eniten kaivataan Pariisin sopimuksen mukaisten toimien täytäntöönpanemiseksi.
23. PALAUTTAA MIELEEN, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat kansainvälisen julkisen ilmatorahoituksen suurin rahoittaja ja että vuodesta 2013 lähtien ne ovat yli kaksinkertaistaneet osuutensa ilmatorahoituksesta kehittyvien maiden tukemiseksi. TOISTAA EU:n ja sen jäsenvaltioiden vahvan sitoumuksen lisätä edelleen kansainvälistä ilmatorahoitustaan, jotta saavutetaan kehittyneiden maiden yhteinen tavoite, joka on ottaa käyttöön vähintään 100 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuosittain mahdollisimman pian ja vuoteen 2025 saakka useista eri lähteistä, ja ODOTTAA, että tavoitteeseen päästään vuonna 2023. KEHOTTAÄ muita avunantajia tehostamaan toimiaan tältä osin myös COP26-kokouksen ilmatorahoituksen toteutussuunnitelman mukaisesti ja ODOTTAA raporttia edistymisestä täytäntöönpanosuunnitelman kymmenellä yhteisellä toiminta-alalla ennen COP27-kokousta.

24. ODOTTAA pääsevänsä tekemään yhteistyötä muiden osapuolten kanssa, jotta voidaan panna täytäntöön Glasgow'n ilmastopimuksessa esitetty kehoitus, jonka mukaan sopeutumiseen tarkoitettu ilmastorahoitus kehittyville maille on vähintään kaksinkertaistettava kollektiivisesti vuoteen 2025 mennessä vuoden 2019 tasoista tasapainon saavuttamiseksi hillinnän ja sopeutumisen välillä lisärahoituksen tarjonnan suhteen.
25. KEHOTTAI PAINOKKAASTI kansainvälisiä kehityspankkeja, kansainvälisiä kehitysrahoituslaitoksia ja muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia tehostamaan edelleen toimiaan muun muassa asettamalla kunnianhimoisia sopeutumisrahoitustavoitteita, hyödyntämällä innovatiivisia rahoitusvälineitä, parantamalla rahoituksen saatavuutta ja tukemalla yksityisen sektorin laajempaa osallistumista. PITÄÄ tässä yhteydessä MYÖNTEISENÄ useiden kansainvälisten kehityspankkien osoittamaa johtajuutta, josta osoituksena ovat COP26-kokouksessa allekirjoitettu yhteinen luontojulistus (Joint Nature Statement) sekä niiden ilmastostrategiat ja -suunnitelmat; edelläkävijöihin kuuluvat tässä yhteydessä Euroopan investointipankki sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki ja Maailmanpankkiryhmä. MUISTUTTAA, että yksityinen ilmastorahoitus on olennaisen tärkeää siirryttäessä ilmastoneutraaliin ja ilmastokestävään maailmantalouteen ja että julkisen sektorin on tarjottava asianmukaisia taloudellisia kannustimia, poliittisia signaaleja ja mahdollistavia edellytyksiä. VIITTAA neuvoston päätelmiin ilmastorahoituksesta COP27-kokouksen edellä⁶.

SHARM EL-SHEIKHIN TULOKSET

26. ONNITTELEE ja KIITTÄÄ Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta COP26-kokouksen järjestämisestä ja Glasgow'ssa saavutetusta edistyksestä sekä TOTEAA Glasgow'n ilmastopimuksen olevan tasapainoinen kokonaisuus, jolla on merkittäviä tuloksia ilmastomuutoksen hillinnän, siihen sopeutumisen ja täytäntöönpanokeinojen kannalta. Lisäksi KIITTÄÄ seuraavaa COP27-kokouksen puheenjohtajavaltiota Egyptiä ja sen kumppania Kongon demokraattista tasavaltaa niiden väsymättömästä työstä ja omistautumisesta COP26- ja COP27-kokousten välisenä aikana.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2022/10/04/climate-finance-council-adopted-conclusions-ahead-of-cop27/>

27. ON TYYTYVÄINEN avustavien toimielinten kesäkuussa 2022 pidetyissä istunnoissa tehtyyn työhön ja ODOTTAA, että Sharm el-Sheikhin kokouksessa saadaan aikaan kokonaisvaltainen lopputulos, jolla varmistetaan kunnianhimoiset maailmanlaajuiset toimet ilmastonmuutoksen torjumiseksi eli i) pidetään 1,5 celsiusasteen tavoite saavutettavissa Pariisin sopimuksen mukaisesti ja parhaan saatavilla olevan tieteellisen tiedon ja erityisesti IPCC:n tuoreimpien raporttien valossa ja ii) pysytään kehityspolulla kohti pitkän aikavälin selviytymiskykyä. KANNUSTAA seuraavaa COP27-kokouksen puheenjohtajavaltiota toteuttamaan Glasgow'n aloitteiden johdosta jatkotoimia Sharm el-Sheikhissä.
28. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että on perustettu ilmastonmuutoksen hillitsemistä koskeva työohjelma, jonka tavoitteena on kiireellisesti nostaa hillitsemistä koskevaa tavoitetasoa ja tehostaa täytäntöönpanoa tällä kriittisellä vuosikymmenellä, ja SITOUTUU työskentelemään rakentavasti osapuolten kanssa, jotta saadaan aikaan työohjelman suunnittelusta päätös, jota tarkastellaan ja joka hyväksytään Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimivassa sopimuspuolten neljännessä konferenssissa (CMA 4) ja joka perustuu tieteelliseen tietoon ja Glasgow'n ilmastopimukseen tavalla, joka täydentää maailmanlaajuisia tilannekatsausta ja jonka avulla 1,5 celsiusasteen tavoite pysyy saavutettavissa. KEHOTTAU laatimaan työohjelman, jonka avulla osapuolet ja muut kuin osapuolina olevat sidosryhmät voivat vaihtaa kokemuksia, tunnistaa synergioita, edistää vankkoja kansallisia politiikkoja, tutkia, miten alakohtaiset politiikat voivat tukea ilmastotoimia ja -tavoitetasoa, ja antaa maille mahdollisuuden edistyä sitoumustensa täytäntöönpanossa ja tehostamisessa. KOROSTAA, että vuotta 2030 edeltävää tavoitetta käsittelevän korkean tason ministeritason pyöreän pöydän vuotuisen kokouksen tulokset olisi CMA 4 -kokouksesta alkaen otettava huomioon hillitsemistä koskevassa työohjelmassa ja toisinpäin; lisäksi olisi lisättävä vastuuvollisuutta, edistettävä kokemusten jakamista, annettava suosituksia ja pyrittävä maailmanlaajuiseen tavoitetasoon ja täytäntöönpanoon, jotta 1,5 celsiusasteen tavoite pysyy saavutettavissa.
29. KOROSTAA, että on tärkeää selkeästi edistyä maailmanlaajuisen sopeutumistavoitteen saavuttamisessa, ja aikoo siksi JATKAA tukeaan mainittua tavoitetta koskevalle Glasgow'n ja Sharm el-Sheikhin kaksivuotiselle työohjelmalle ja osallistua siihen rakentavasti, jotta saadaan parempi käsitys siitä, miten voidaan parantaa sopeutumiskykyä, vahvistaa selviytymiskykyä ja vähentää haavoittuvuutta ihmisten, elinkeinojen ja ekosysteemien suojelemiseksi sekä arvioida edistymistä tältä osin.

30. VAHVISTAA, että EU on jatkossakin sitoutunut saattamaan Santiagon verkoston täysimääräiseen toimintavalmiuteen ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin liittyvien menetysten ja vahinkojen ehkäisemiseksi, minimoimiseksi ja korjaamiseksi mahdollisimman nopeasti ja Glasgow'ssa vahvistetun prosessin mukaisesti, jotta voidaan edelleen vahvistaa maailmanlaajuisia koordinoitua asiaankuuluvien organisaatioiden, elinten, verkostojen ja asiantuntijoiden kysyntälähtöisen teknisen avun aktivoimiseksi asiaankuuluvien lähestymistapojen täytäntöönpanoa varten erityisesti haavoittuvissa kehittyvissä maissa ja yhteisöissä.
31. ODOTTAA, että osapuolten, asiaankuuluvien järjestöjen ja sidosryhmien välistä Glasgow'n vuoropuhelua jatketaan, jotta voidaan keskustella sellaisten toimien rahoitusjärjestelyistä, joilla pyritään ehkäisemään, minimoimaan ja korjaamaan ilmastonmuutoksen haitallisiin vaikutuksiin liittyviä menetyksiä ja vahinkoja. TOISTAA olevansa valmis tekemään rakentavaa yhteistyötä kumppanimaiden kanssa saadakseen paremman käsityksen niiden tarpeista, muun muassa esityslistan uuden kohdan avulla, jotta voidaan hyödyntää kaikilta osin Glasgow'n vuoropuhelua ja siten nopeasti vahvistaa olemassa olevia instituutioita, jotka antavat tukea menetysten ja vahinkojen riskin ehkäisemiseksi, minimoimiseksi ja käsittelemiseksi, ja löytää käytännön ratkaisuja haavoittuvimpien maiden kohtaamiin haasteisiin. Tässä yhteydessä PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE YK:n pääsihteerin käynnistämän Early Warnings for All -varhaisvaroitusaloitteen, jonka tavoitteena on, että kaikki maapallon asukkaat kuuluisivat varhaisvaroitusjärjestelmien piiriin viiden vuoden kuluessa, sekä G7-maiden johtajien sitoumuksen pyrkiä saamaan aikaan köyhien ja haavoittuvassa asemassa olevien maiden ja ihmisten suojaksi globaalin ilmatoriskien vastaisen järjestelyn (Global Shield against Climate Risks) globaalin InsuResilience-kumppanuuden ja muiden aloitteiden pohjalta. SITOUTUU tukemaan näitä toimia muun muassa vahvistamalla ilmasto- ja katastrofiriskien rahoitus- ja vakuutusratkaisuja ja tekemällä ilmasto- ja katastrofiriskeihin liittyvästä globaalista rahoitus- ja vakuutusarkkitehtuurista järjestelmällisemmän, johdonmukaisemman ja kestävämmän.

32. TOISTAA, että on tärkeää laatia kattava, tarkoituksenmukainen ja tulevaisuuteen suuntautuva maailmanlaajuinen tilannekatsaus, jotta voidaan tukea Pariisin sopimuksen viisivuotista tavoitejaksoa ja nostaa tavoitetasoa ja tukea ilmastonmuutoksen torjumista koskevien yhteistoimien suhteen oikeudenmukaisuuden ja parhaan saatavilla olevan tieteellisen tiedon valossa. KOROSTAA, että on tarpeen hyödyntää maailmanlaajuisen tilannekatsauksen ensimmäisessä teknisessä vuoropuhelussa käytyjä keskusteluja ja siitä saatuja kokemuksia sekä keskittyä yhä enemmän mahdollisuuksiin tehostaa ja vahvistaa osapuolten toimia ja tukea sekä ilmastotoimia koskevaa kansainvälistä yhteistyötä. TÄHDENTÄÄ, että maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tulokset[...] olisi otettava huomioon ja niiden olisi jatkuvasti toimittava kannustimina entistä kunnianhimoisemmissa ilmastotoimissa, joita toteutetaan sekä yhdessä että erikseen. Niillä olisi erityisesti kannustettava kaikkia osapuolia saavuttamaan ajan mittaan koko talouden kattavat ilmastomuutoksen hillintätavoitteet kansallisesti määritellyissä panoksissaan ja vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoite kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäävissä pitkän aikavälin kehitysstrategioissaan (LT-LEDS) sekä tehostamaan sopeutumistoimia ja täytöntöönpanokeinoja Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteet huomioon ottaen.
33. Vaikka painopisteen on säilyttävä kotimaisessa päästöjen vähentämisessä ja poistumien lisäämisessä, SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI 6 artiklan mahdollisuuksiin helpottaa edelleen pyrkimyksiä kuroa umpeen kuilu ilmaston lämpenemisen rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen ja edistää yksityisen sektorin osallistumista sekä taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten resurssien käyttöönottoa ilmastotoimiin samalla kun noudatetaan ekologisia ja sosiaalisia suojatoimia, kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja suojaudutaan ilmastoriskeiltä. KOROSTAA, että ehdottomana lähtökohtana on varmistaa, että 6 artiklan käytöllä edistetään Pariisin pitkän aikavälin tavoitteita, kunnianhimoa ja kestävää kehitystä ja varmistetaan ympäristötavoitteiden tinkimättömyys. PAINOTTAA, että on tärkeää sovittaa 6 artiklan mukaiset mekanismit tiiviisti yhteen isäntämaana toimivien osapuolten kansallisesti määriteltyjen panosten, niiden kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäävien pitkän aikavälin kehitysstrategioiden ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa sekä säilyttää liikkumavara nostaa tavoitetasoa jakamalla hillintätoimista saadut hyödyt 6 artiklaan osallistuvien kesken. KOROSTAA Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön kansainvälisen lentoliikenteen päästöhyvitysjärjestelmän (CORSIA) määrätietoisen täytöntöönpanon ansioita. PAINOTTAA, että kehittyvien maiden valmiuksia on kehitettävä, jotta ne voivat panna määrätietoisesti täytöntöön [...] markkinapohjaisia toimia UNFCCC:n puitteissa.

34. ODOTTAA, että jatketaan keskusteluja ilmastorahoitusta koskevan uuden yhteisen määrällisen tavoitteen asettamisesta mielekkäiden hillintä- ja sopeutumistoimien ja täytäntöönpanon avoimuuden yhteydessä ottaen samalla asianmukaisesti huomioon kehittyvien maiden tarpeet ja prioriteetit, jotta kaikki rahoitusvirrat saadaan sovitettua vähän kasvihuonekaasupäästöjä tuottavaan ja ilmastokestävään kehitykseen. KOROSTAA, että uuden yhteisen määrällisen tavoitteen olisi tuettava sellaisen kehityksen luomista, jolla rahoitetaan siirtymistä kohti 1,5 celsiusastetta lämpimämpää maailmaa.
35. ODOTTAA lisäksi keskustelua, joka käydään COP27-kokouksessa Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin esityslistan uutena erityisenä kohtana 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yleisestä mahdollistavasta roolista sekä siitä, kuinka osapuolet ja kaikki sidosryhmät ymmärtävät tämän tavoitteen, ja siitä, miten se saavutetaan.
36. ON LUJASTI PÄÄTTÄNYT tehdä yhteistyötä kaikkien osapuolten kanssa, jotta voidaan
- edistää keskustelua UNFCCC:n tulevaisuudesta;
 - keskustella mahdollisista tavoista toteuttaa maatalousalalla kestäviä ilmastotoimia ja samalla varmistaa ruokaturva kestävä ruokajärjestelmän avulla niiden tulosten pohjalta, jotka saadaan raporteista, työpajoista ja avustavan toimielimen päätelmistä, jotka liittyvät maataloutta koskevan yhteisen Koronivia-työohjelman etenemissuunnitelmaan;
 - mahdollistaa ilmastotietoisuutta lisääviä toimia koskevan Glasgow'n työohjelman kunnianhimoinen täytäntöönpano muun muassa edistämällä ilmastotietoisuutta lisääviä toimia koskevaa kattavaa toimintasuunnitelmaa ja jäsentämällä tulevaa työtä;
 - käsitellä sukupuoliulottuvuutta ilmastopolitiikan täyden potentiaalin hyödyntämiseksi ja tukea kattavia toimia sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi muun muassa jatkamalla sukupuolten tasa-arvoa koskevan tehostetun Liman toimintaohjelman ja sen toisen sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja saattamalla sen väliarvioinnin päätökseen.

37. KOROSTAA muiden kuin osapuolina olevien sidosryhmien toimien merkitystä ja sisällyttämistä UNFCCC-prosessiin sekä KANNUSTAA näitä sidosryhmiä lisätoimiin – muun muassa sellaisten avointen sitoumusten avulla, jotka mahdollistavat vastuuvollisuuden ja joita uskottavat toimintasuunnitelmat tukevat – Pariisin sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa ja maailmanlaajuisen tilannekatsauksen laatimista varten, myös globaalin ilmastoagendan avulla.

MUUT KANSAINVÄLISET JÄRJESTÖT JA PROSESSIT

38. TÄHDENTÄÄ, että ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuutta uhkaavat kriisit, aavikoituminen, saastuminen sekä maaperän, veden ja valtamerten tilan heikkeneminen ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa ja vahvistavat toisiaan, ja KOROSTAA, että niihin voidaan puuttua onnistuneesti vain johdonmukaisella toimintatavalla, joka käsittää yhteisesti hyödyllisiä strategioita sekä vahvoja sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä suojatoimia, mukaan lukien viidennessä YK:n ympäristökokouksessa määritellyt luontoon perustuvat ratkaisut. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI siihen, että Glasgow'n ilmastopöytäsoittimissa painotetaan terveitä ekosysteemejä tehokkaiden ilmastotoimien kannalta, ja KANNUSTAA osapuolia sisällyttämään kansallisiin panoksiinsa ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviin pitkän aikavälin kehitysstrategioihinsa luontoon perustuvia ratkaisuja. KOROSTAA tarvetta kunnioittaa ja suojella luontoon perustuvien ratkaisujen täytäntöönpanossa alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeuksia, jotka ilmenevät asiaankuuluvasta kansallisesta lainsäädännöstä ja kansainvälisistä välineistä, kuten YK:n alkuperäiskansojen oikeuksia koskevasta julistuksesta ja kansainvälisestä ihmisoikeuslainsäädännöstä. ON TYYTYVÄINEN uuteen FAO:n ilmastonmuutosstrategiaan vuosiksi 2021–2030. KEHOTTAA tiivistämään yhteistyötä ja luomaan synergioita Rion yleissopimusten ja muiden monenvälisen ympäristösopimusten sekä muiden asiaankuuluvien YK:n aloitteiden ja kansainvälisten prosessien välillä. Panee TYYTYVÄISENÄ MERKILLE YK:n Stockholm +50 -kokouksessa käydyt keskustelut, joissa korostetaan toimien kiireellisyyttä ja nuorten osallistamista, ja KEHOTTAA osapuolia ja asiaankuuluvia sidosryhmiä toteuttamaan jatkotoimia täytäntöönpanon nopeuttamiseksi annettujen kymmenen toimintasuositusten pohjalta.

39. ON EDELLEEN VAHVASTI SITOUTUNUT UNFCCC:n ja biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen välisten synergioiden vahvistamiseen, mukaan lukien mukauttaminen kunnianhimoiseen vuoden 2020 jälkeiseen maailmanlaajuiseen biodiversiteettikehykseen, joka on määrä hyväksyä COP15-kokouksessa joulukuussa 2022, YK:n ekosysteemien ennallistamisen vuosikymmenen sekä sellaisten toimenpiteiden edistämiseen, joilla lisätään toisiaan tukevia oheishyötyjä, joita saadaan ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä siitä, että luontokadon suunta voidaan kääntää. ON EDELLEEN SITOUTUNUT MYÖS vahvistamaan synergioita UNFCCC:n ja aavikoitumisen estämistä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen, YK:n metsäfoorumin, katastrofiriskien vähentämistä koskevan Sendain kehityksen, Addis Abeban toimintaohjelman sekä kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman saavutusten ja kestävän kehityksen tavoitteiden välillä.
40. ON JATKOSSAKIN SITOUTUNUT korostamaan valtamerien ja vesivarojen kestävän hoidon ja terveiden vesiekosysteemien keskeistä roolia yleisen ilmastokestävyyden kannalta sekä sen työn merkitystä, jota tehdään YK:n kestävän kehityksen valtameritutkimuksen vuosikymmenen 2021–2030 ja veteen liittyvän kestävän kehityksen YK:n vuosikymmenen 2018–2028 mukaisesti. ON TYYTYVÄINEN Lissabonissa kesä–heinäkuussa 2022 pidetyssä Yhdistyneiden kansakuntien toisessa valtamerikonferenssissa hyväksytyyn julistukseen ”Our Ocean, our future, our responsibility” sekä helmikuussa 2022 pidetyssä One Ocean -huippukokouksessa tehtyihin ”Brest Commitments for the Oceans” -sitoumuksiin.
41. KOROSTAA ilmastonmuutoksen ja ihmisoikeuksien välistä suhdetta. On tässä yhteydessä TYYTYVÄINEN ihmisoikeuksia ja ilmastonmuutosta käsittelevän erityisraportoijan toimeksiannon hyväksymiseen.

42. KEHOTTAA kaikkia Kansainväliseen siviili-ilmailujärjestöön (ICAO) ja Kansainväliseen merenkulkujärjestöön (IMO) kuuluvia jäsenvaltioita varmistamaan, että kansainvälinen lento- ja meriliikenne osallistuu oikeudenmukaisella ja kunnianhimoisella panoksella Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen. Tämä tavoite olisi saavutettava siten, että varmistetaan ympäristötavoitteiden tinkimättömyys, ei estetä valtioita toteuttamasta kunnianhimoisempia toimia ja vältetään tässä yhteydessä kaksinkertainen laskenta ja kaikenlainen asiaan liittyvä merkittävä kaksinkertainen taakka, myös kustannusten suhteen, sekä kilpailun vääristyminen liikennöintireiteillä tai kaupankäynnissä, ja KEHOTTAA ICAOa ja IMOa jatkamaan raportointia ilmastotoimistaan UNFCCC:n mukaisesti. PALAUTTAA MIELEEN, että työryhmän III kuudennessa arviointiraportissa mainitaan kansainvälinen ilmailu ja merenkulku aloina, joilla tarvitaan lisätoimia päästöjen vähentämiseksi. KANNUSTAA erityisesti IMOa edistämään työtään keskipitkän ja pitkän aikavälin toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi ja tarkistamaan IMO:n alkuperäistä kasvihuonekaasustrategiaa, jotta kansainvälisestä laivaliikenteestä aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt voidaan poistaa asteittain viimeistään vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti, ja PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että ICAOn 41. yleiskokouksessa sovittiin kunnianhimoisesta pitkän aikavälin tavoitteesta kansainvälisen ilmailun päästöjen vähentämiseksi.
